

บทที่ ๒

ประวัติความเป็นมาของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในประเทศไทย

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้มีกันมานานแล้ว ในระยะเริ่มแรกเป็นเพียงกิจการเล็ก ๆ ในครอบครัวก่อน โดยมีการแบ่งหน้าที่ให้แต่ละคนเย็บชิ้นส่วนกันคนละส่วน แล้วนำมาเย็บรวมกันเป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่สวมใส่ได้เลย ในขั้นแรกนี้คุณภาพยังไม่สู้ดีนักเพราะว่าเป็นการเย็บสำหรับขายให้แก่มิตรที่รู้จักกัน และเย็บขายแต่ละครั้งเป็นจำนวนมาก เมื่อผู้ขายมีกำไรเล็กน้อยจากการขายเสื้อผ้าสำเร็จรูปก็เกิดมีการแข่งขันกันผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปขึ้น โดยเพื่อนบ้านในละแวกเดียวกัน ต่อมาจึงได้มีการจัดตั้งขึ้นในรูปของบริษัทและห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ

เมื่อบริษัทและห้างหุ้นส่วนผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปดังกล่าวมีกำลังการผลิตสูงขึ้นตามลำดับก็ได้มีการจัดจำหน่ายเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปทั่วประเทศ รวมถึงการนำเสื้อผ้าออกจำหน่ายตามชายแดนและประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงอีกด้วย เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เวียดนาม และกัมพูชา ต่อมาประเทศเพื่อนบ้านเหล่านี้เกิดมีการเปลี่ยนแปลงในสิทธิการเมืองมาเป็นระบบสังคมนิยม ทำให้การค้ากับประเทศเหล่านั้นต้องสิ้นสุดลงด้วย ทำให้กำลังการผลิตภายในประเทศมากเกินความต้องการผู้ผลิตหรือผู้ขายจึงต้องหาทางขยายตลาดออกไปยังต่างประเทศเพิ่มขึ้น

ประเทศไทยได้มีการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกมาเกือบ ๑๐ ปีแล้วโดยส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย แอฟริกา ฯลฯ ปัจจุบันลู่ทางตลาดเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยกำลังขยายตัวออกไปเรื่อย ๆ ทั้งในญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป การขยายตัวนี้เองก่อให้เกิดการขยายการผลิต และเพิ่มมูลค่ามากขึ้นในระยะ ๔-๗ ปีที่ผ่านมา เสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยสามารถนำเงินตราเข้าประเทศได้เป็นจำนวนหลายพันล้านบาท และคงจะเป็นสินค้าออกที่นำเงินตราต่างประเทศให้ประเทศได้มากต่อไปอีก

ตารางที่ ๑ สถิติการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ปี	การส่งออก		
	ปริมาณ (พันชิ้น)	มูลค่า (ล้านบาท)	ดุลการค้า (ล้านบาท)
๒๕๑๗	๓๑,๖๕๕	๔๔๔.๘	+ ๗๘๓.๔
๒๕๑๘	๔๑,๓๐๒	๑,๐๓๘.๗	+ ๘๙๔.๗
๒๕๑๙	๔๗,๕๔๓	๑,๕๓๑.๒	+ ๑,๔๙๐.๐
๒๕๒๐	๔๔,๙๒๓	๑,๖๕๘.๕	+ ๑,๖๐๑.๐
๒๕๒๑	๗๕,๓๙๙	๒,๕๘๙.๒	+ ๒,๕๕๗.๑

ที่มา : สมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย

✓ จะเห็นได้ว่าสถานการณ์ดุลการค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยกำลังดีขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากมูลค่าการส่งออกมีแนวโน้มสูงมากทุกปี ขณะที่การนำเข้ามีแนวโน้มลดลง เพราะว่าทางรัฐบาลมีการขึ้นภาษีการนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปอีกเท่าตัว เสื้อผ้าสำเร็จรูปที่นำเข้ามามีส่วนใหญ่มักจะมาจากประเทศฮ่องกง ไต้หวัน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา

✱ สาเหตุที่ทำให้อุตสาหกรรมนี้มีการส่งออกมากก็คือ -

๑. ภาวะการผลิตภายในประเทศมากเกินความต้องการ
๒. ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีค่าแรงงานต่ำ ทำให้มีการลงทุนในประเทศมากขึ้น
๓. แรงงานของไทยเป็นแรงงานที่ง่ายต่อการฝึกฝน

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๑๖ อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้ขยายเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการผลิตและการลงทุน และทางคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย เริ่มให้การส่งเสริมตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นมา^๑ ทำให้เสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นสินค้าออกประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ซึ่งก่อนหน้านี้เคยนำเข้ามามีส่วนมาก ในระยะแรกเครื่องจักรที่ใช้ผลิตเป็นเครื่องจักรที่นำมาจากผู้ผลิตต่างประเทศที่มาลงทุนการผลิตในประเทศไทย พอถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๗

^๑ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, การส่งเสริมการลงทุนปี ๒๕๒๑ "อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มสำเร็จรูป" พ.ศ. ๒๕๒๑ หน้า ๒๗๗.

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนจะจูงใจให้ใช้เฉพาะเครื่องจักรใหม่เท่านั้น เพื่อให้ให้มีการปรับปรุงคุณภาพของเสื้อผ้าสำเร็จรูปให้ดียิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตอีกด้วย พร้อมกันนั้นก็ยังสามารถสนับสนุนให้ใช้วัตถุดิบที่ผลิตขึ้นเองในประเทศ ขณะนี้จึงมีผู้ผลิตที่ให้ความสนใจใช้วัตถุดิบในประเทศอยู่ถึง ๘๐% และมีผู้ผลิตที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนรวมทั้งสิ้น ๑๕ ราย ได้แก่

๑. บริษัท ไทยการ์เมนต์ เอ็กว็ปอร์ต จำกัด
๒. บริษัท เอเชียการ์เมนต์ จำกัด
๓. บริษัท รามาการ์เมนต์ จำกัด
๔. บริษัท ส่งเสริมไทยซินเธติกเท็กซ์ไทล์ จำกัด
๕. บริษัท ไทยแมนอันดีสตรีส์ จำกัด
๖. บริษัท บริติช-ไทย ซินเธติกเท็กซ์ไทล์ จำกัด
๗. บริษัท สแตนดาร์ดการ์เมนต์ จำกัด
๘. บริษัท เจริญไทยเท็กซ์ไทล์อินดัสเตรียล จำกัด
๙. บริษัท โอเวอร์ซีส์เรยองอินดัสเตรียล จำกัด
๑๐. บริษัท ยูเนียนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (รับโอนกิจการจากบริษัท ไทยเกรียงป็นทอ ฟอกย้อม จำกัด
๑๑. บริษัท ไทยเจริญซินเธติกเท็กซ์ไทล์ จำกัด
๑๒. บริษัท เยนเนอร์ลนิตส์ (ประเทศไทย) จำกัด
๑๓. บริษัท ไทยอะครีลิก จำกัด
๑๔. บริษัท ซีตาร์ทการ์เมนต์ จำกัด
๑๕. บริษัท ไทยเอโร จำกัด

เนื่องจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้อนุญาตให้โรงงานผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั้ง ๑๕ แห่งได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนแล้ว โรงงานผู้ผลิตทั้ง ๑๕ จึงได้รับสิทธิพิเศษแตกต่างไปจากผู้ที่ไม่ได้รับการส่งเสริมตามมาตรา ๓๖ ดังนี้คือ

มาตรา ๓๖ เพื่อส่งเสริมการส่งออก คณะกรรมการอาจให้ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับ สิทธิและประโยชน์พิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การยกเว้นทั้งอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่ต้อง นำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผล เฉพาะที่ใช้ในการส่งออก

ในกรณีที่ผู้รับการส่งเสริมซื้อวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นที่ผลิตหรือมีกำเนิดในราชอาณาจักร ให้ ผู้ผลิตหรือผู้ขายของดังกล่าวให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริม เป็นผู้ได้รับยกเว้นภาษีการค้าสำหรับของนั้น

(๒) การยกเว้นทั้งอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับของผู้ที่ได้รับการส่งเสริมนำเข้า มาเพื่อส่งกลับออกไป

(๓) การยกเว้นทั้งอากรขาออกและภาษีการค้าสำหรับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการ ส่งเสริมผลิตหรือประกอบ

(๔) การอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ ๕ ของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริม ผลิตหรือประกอบโดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งนอกประเทศ

ทั้งนี้ตามเงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนสิทธิและ ประโยชน์ หรือจะสั่งให้เตือนเป็นหนังสือเมื่อพ้นกำหนดเวลาการเตือนแล้ว ถ้าผู้ได้รับการส่งเสริม ยังไม่ได้แก้ไขให้คณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ได้ทันที^๑

อย่างไรก็ตามคณะกรรมการได้มีการประกาศระงับการพิจารณาขอรับการส่งเสริม เป็นการชั่วคราวเมื่อ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๑๕ เป็นครั้งแรก และให้มีการส่งเสริมอีกครั้งหนึ่งระหว่าง วันที่ ๒๔ มกราคมถึง ๒๘ เมษายน ๒๕๑๖ สาเหตุเนื่องมาจากอุตสาหกรรมสิ่งทอ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป ทั้งหมดอยู่ในภาวะรุ่งเรือง มีการส่งออกไปขายยังต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันไม่ได้มีการส่งเสริมอีก เพราะว่าในปลายปี ๒๕๑๖ ได้เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของโลก

^๑ "หมวด ๓ สิทธิและประโยชน์" พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐, หน้า ๑๖

และการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลกระทบต่อกระเทือนทำให้อุตสาหกรรมสิ่งทอต้องตกต่ำลง และผู้ได้รับการ
ส่งเสริมการลงทุนที่ได้รับอนุมัติไปแล้วหลายรายต้องล้มเลิกกิจการไป^๑ การส่งออกของสิ่งทอหลาย
อย่างลดลง แต่เสื้อผ้าสำเร็จรูปกลับมีการส่งออกเพิ่มขึ้น ทำรายได้ให้แก่ประเทศเป็นมูลค่าถึง
๘๔๔.๘ ล้านบาท และในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ มีมูลค่าถึง ๑,๐๓๘.๗ ล้านบาท การที่เสื้อผ้าสำเร็จรูป
ทำรายได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วทุกปีสาเหตุหลายประการ คือ

๑. มีการขยายตัวของโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพิ่มขึ้นมากในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นต้นมา ทำให้การส่งออกมีมูลค่าเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีผู้ผลิตที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนถึง ๑๕ โรง
๒. ประเทศไทยมีแรงงานมาก ซึ่งแรงงานเหล่านี้สามารถฝึกให้มีความชำนาญได้ในเวลาไม่นานนัก
๓. การที่สหรัฐอเมริกาและกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรปจำกัดโควตาของแต่ละประเทศที่ส่งออก เช่น ฮองกง ไต้หวัน และเกาหลีตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ แต่ไทยเพิ่งมาถูกกำหนดโควตาในปลายปี ๒๕๑๕ ซึ่งทำให้ในช่วงก่อนปี ๒๕๑๕ ประเทศไทยสามารถส่งเสื้อผ้าสำเร็จรูปไปจำหน่ายต่างประเทศได้มาก
๔. การให้ความช่วยเหลือของรัฐบาลต่ออุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกมีส่วนช่วยลดต้นทุนการผลิตทำให้เกิดมีการแข่งขันกันระหว่างผู้ผลิตด้วยกัน โดยรัฐบาลได้ให้เงินชดเชยค่าภาษีอากรซึ่งได้ให้มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน^๒

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมา ทำให้อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในระยะ ๖ ปีที่ผ่านมา

ในปัจจุบัน คือนับตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมา มูลค่าการส่งออกเพิ่มมากขึ้นทุกปี และมีมูลค่าถึง ๒,๔๘๘.๒ ล้านบาทในปี ๒๕๒๑ เป็นที่คาดการณ์ได้ว่าภาวะอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในปี ๒๕๒๒ จะยังคงอยู่ในระดับเดียวกับกับปี ๒๕๒๑ หรืออาจจะดีขึ้นเล็กน้อย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจของโลกด้วย หากเศรษฐกิจของโลกรุ่งเรืองความต้องการเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากประเทศไทยจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่จากการที่ราคาน้ำมันของกลุ่มประเทศโอเปกเพิ่มสูงขึ้น จะมีผลกระทบต่อเทือนทำให้ภาวะเงินเฟ้อของโลกสูงขึ้น ทำให้ความต้องการเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากประเทศไทยอาจลดลงหรือ

^๑คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน การส่งเสริมการลงทุนปี ๒๕๒๑, "อุตสาหกรรมผลิตเครื่องนุ่งห่มสำเร็จรูป" พ.ศ. ๒๕๒๑ หน้า ๒๗๗.

^๒ เดิมเดียวกัน, หน้า ๒๗๘

เพิ่มขึ้นในอัตราไม่มากนัก อย่างไรก็ตามคาดว่าอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปอาจจะไม่ขยายตัวเท่าที่ควร

ลักษณะการลงทุน (Investment)

อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ทั้งในด้านการผลิตและการลงทุนเพิ่ม ในขณะที่เดียวกันก็มีการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลเกี่ยวกับเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก ถึงแม้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ภาวะเศรษฐกิจทั่วโลกจะตกต่ำ เนื่องจากวิกฤตการณ์น้ำมันก็ไม่ทำให้การส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูปลดน้อยลง กลับมีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นอีก ทำรายได้ให้กับประเทศไทยถึง ๘๔๔.๘ ล้านบาทและปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เพิ่มขึ้นอีกถึง ๑,๐๓๘.๗ ล้านบาท เนื่องจาก

๑. นโยบายการช่วยเหลือของรัฐบาลต่ออุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก โดยไม่มีการเก็บภาษีสำหรับการนำเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ตลอดจนวัตถุดิบที่นำเข้ามาใช้ในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก

๒. ประเทศที่เป็นตลาดใหญ่ เช่น สหรัฐอเมริกาและกลุ่มประชาคมยุโรป จำกัดโควตานำเข้าของแต่ละประเทศที่ส่งออก อันมีไต้หวัน ฮองกง เกาหลีและสิงคโปร์ ซึ่งข้อตกลงในการกำหนดโควตาการนำเข้ากระทำก่อนที่ไทยจะถูกจำกัดโควตา เช่น สหรัฐอเมริกามีการกำหนดโควตาสำหรับผลิตภัณฑ์สิ่งทอทุกชนิดจากเกาหลีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ จากฮ่องกงเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๗ และเพิ่งมากำหนดโควตาการนำเข้าของไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ส่วนกลุ่มประชาคมยุโรปกำหนดโควตาของไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐

๓. การที่อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปขยายตัวสูงขึ้นทุกปี ทำให้มีการจูงใจให้ผู้ผลิตมีการลงทุนแข่งขันเพื่อผลกำไรดังกล่าว

การลงทุนในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปมักจะเป็นคนไทยร่วมลงทุนกันเอง แต่มีผู้เพียงไม่กี่แห่งที่ร่วมลงทุนกับคนต่างชาติ เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน จากการสำรวจของสมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องนุ่งห่มไทยพบว่า มีสมาชิกประมาณ ๗ บริษัท เป็นบริษัทที่คนไทยร่วมลงทุนกับคนต่างชาติ ซึ่งก็เป็นบริษัทใหญ่ที่มีกำลังการผลิตสูงและต้องใช้ทุนมาก และ ๑๖ บริษัทเป็นการร่วม

ลงทุนระหว่างคนไทยด้วยกันเอง นอกจากนั้นยังมีสมาชิกที่เป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอีก ๑๕ แห่ง ในจำนวนนี้มีบริษัทที่มีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทยล้วน ๆ ๔ แห่ง เช่น บริษัทสแตนดาร์ดการ์เมนต์จำกัด เป็นต้น และยังมีบริษัทผู้ผลิตอีกหลายบริษัทที่เป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว และไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมฯ ซึ่งเป็นการร่วมลงทุนระหว่างคนไทยด้วยกัน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดครอบครัว^๑

นโยบายและมาตรการของรัฐบาล (Government Policy)

รัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออกมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เนื่องจากมูลค่าการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูปทำได้ให้แก่ประเทศในปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนเงินหลายพันล้านบาท เพราะฉะนั้นมาตรการช่วยเหลือของรัฐบาลมีดังต่อไปนี้คือ

๑. บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนและมีนโยบายที่จะส่งเสื้อผ้าสำเร็จรูปออกไปจำหน่ายต่างประเทศจะได้รับยกเว้น

๑.๑ อากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับการนำเข้าของวัตถุดิบหรือวัสดุอื่น ๆ

ที่จำเป็น

๑.๒ อากรขาออกและภาษีการค้า

๑.๓ ให้หักเงินได้ตั้งประเมินในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ ๕ ของรายได้

ที่เพิ่มขึ้นจากการส่งออกของเสื้อผ้าสำเร็จรูป โดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่ง

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้จะต้องเสียอากรขาเข้าเสียก่อน และเมื่อมีการส่งออกภายใน ๑ ปี จึงจะขอคืนเงินอากรได้โดยยื่นหลักฐานแสดงการส่งออกจริงต่อกรมศุลกากร หากไม่มีการส่งออกแล้วจะต้องเสียเงินค่าภาษีอากร (ถูรายละเอียดยกในหัวข้อต่อไป)

การชดเชยค่าภาษีอากรหมายความว่า ผลผลิตทั้งหมดหรือสินค้าที่จะต้องจ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรตามที่กรมศุลกากรกำหนด ได้แก่ สินค้าทุกชนิดที่ผลิตได้ในราชอาณาจักรแล้วส่งออก ซึ่งเสื้อผ้าสำเร็จรูปก็จัดอยู่ในข่ายที่ได้รับการชดเชยด้วยเหมือนกัน ดังในสำเนาประกาศกระทรวงการคลังที่ อ. ๘๙/๒๕๑๙ (ในภาคผนวก)

^๑"สยามรัฐสัปดาหวิจารณ์" ฉบับที่ ๑๓ วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๒๒ หน้า ๑๘.

๒. รัฐบาลยังให้การสนับสนุนการขยายตัวของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพิ่มขึ้น โดยกระทรวงพาณิชย์ ได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของกระทรวงมาเป็นผู้ดำเนินการเจรจาต่อรองเรื่อง โควต้ากับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ เช่น สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจยุโรป นอกจากนี้ ยังมีการขอผ่อนผันต่อสินค้าประเภทที่ไม่สามารถจัดส่งให้ได้ตามจำนวนโควต้า เนื่องจากขาดแคลน วัสดุดิบที่จำเป็น ดังนั้นรัฐบาลจึงมีการจูงใจให้ผู้ผลิตหันมาใช้วัสดุดิบที่ผลิตขึ้นเองในประเทศ โดย รัฐจะพิจารณาจัดสรรโควต้าส่งออกให้แก่ผู้ผลิตที่ใช้วัสดุดิบในประเทศก่อน

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐบาลได้พยายามสนับสนุนให้ผู้ผลิตหาลาดใหม่ นอกเหนือจากตลาด สำคัญที่มีข้อตกลงกันอยู่ในขณะนี้ หรือพยายามหาโอกาสที่จะส่งออกไปยังประเทศต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น เช่น ปัจจุบันสหรัฐอเมริกาได้ให้โควต้าในการส่งออกของประเทศไทยเพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ทาง การขยายตลาดของไทยกว้างขวางกว่าเดิม

๓. รัฐบาลส่งเสริมให้มีการแข่งขันกันเองระหว่างผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป เช่น รัฐบาล มีการให้รางวัลแก่ผู้ผลิตที่มีความสามารถในการส่งออกได้มากโดยการจัดสรรโควต้าให้เพิ่มขึ้นใน ปีต่อไป แต่รัฐก็ไม่สนับสนุนให้มีโรงงานใหม่เกิดขึ้นอีก เนื่องจากกำลังการผลิตขณะนี้เกินความ ต้องการอยู่แล้ว ทำให้เกิดการแข่งขันกันระหว่างผู้ผลิตที่ได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริม การลงทุนเท่านั้น

การคืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๔ ทวิ

การคืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๔ ทวิ คือ การคืนเงินภาษีอากรขาเข้าให้แก่ผู้ผลิต ที่นำวัสดุดิบเข้ามาจากต่างประเทศ แล้วนำวัสดุดิบนั้นมาทำการผลิตเป็นสินค้าสำเร็จรูปแล้วส่งออก ไปยังต่างประเทศ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งนับได้ว่าประเทศไทยได้เริ่มมีกฎหมายที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิต สินค้าเพื่อส่งออกไปจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ นี้มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมนโยบาย อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศให้มีความเหมาะสมกับภาวะการ เติบโตพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งต้องการที่จะสนับสนุนให้ผู้ผลิตสามารถขอคืนเงินอากรที่ชำระ

ไว้ได้ แต่ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ต้องการที่จะให้ผู้ผลิตส่งเอาของหรือวัตถุดิบเข้ามาเก็บไว้นานเกินกว่าความจำเป็น สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขพอสรุปได้ดังนี้คือ

๑. ของที่นำเข้ามานั้นมีใช้ของที่กฎกระทรวงระบุห้ามคืนเงินอากร
๒. ของนั้นได้ส่งออกไปภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่น่าของซึ่งใช้ในการผลิตหรือประกอบเป็นของส่งออก
๓. ต้องขอคืนเงินอากรภายใน ๖ เดือนนับแต่วันที่ส่งของนั้นออกไป แต่อธิบดีอาจจะขยายเวลาออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้

ให้อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการพิสูจน์ของ การส่งออกไป การจัดทำและการยื่นเอกสารต่าง ๆ การคำนวณเงินอากรที่พึงคืนให้ และวิธีการอื่น ๆ เกี่ยวกับการขอคืนเงินอากรนี้ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้มีผลใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบันนี้

ต่อมารัฐบาลในสมัยนั้นยังได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะช่วยสนับสนุนผู้ลงทุนประกอบอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อส่งออกให้ลดภาระในเรื่องเงินทุนที่จะต้องใช้จ่ายระอากรขาเข้าให้น้อยลง จึงได้เพิ่มเติมมาตรา ๑๔ ตร.ของกฎหมายฉบับนี้ขึ้นมาอีกมาตราหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้นำเข้าสามารถที่จะขออนุญาตต่ออธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายให้ใช้หนังสือค้ำประกันของกระทรวงการคลัง หรือธนาคารแทนการชำระอากรขาเข้าที่ต้องเสียก็ได้ ซึ่งสาระสำคัญของมาตรา ๑๔ ตร.มีดังนี้คือ

มาตรา ๑๔ ตร. เมื่อผู้นำเข้าต้องการแสดงความจำนงว่าของที่นำเข้าจะใช้เฉพาะในการผลิตหรือประกอบเพื่อการส่งออกไปยังต่างประเทศ อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้รับการค้าประกันของกระทรวงการคลัง หรือธนาคารแทนการชำระอากรขาเข้าที่ต้องเสีย โดยอาจกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้ เมื่อมีการส่งของที่จะได้คืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๔ ทวิ ก็จะสามารถใช้มาตรา ๑๔ ตร.ควบคู่กันไปได้โดยที่ผู้นำเข้าจะต้องชำระอากรเป็นเงินสด แต่อาจจะขออนุญาตต่ออธิบดีกรมศุลกากรขอใช้หนังสือค้ำประกันของกระทรวงการคลัง หรือธนาคารแทนการชำระอากรในแต่ละครั้งของการนำเข้านั้นก็ได้

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ก็คือ ประวัติความเป็นมาของการคืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๔) ที่เริ่มใช้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๒ และมาตรา ๑๔ ตร.ที่ให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ผลิตที่นำของเข้ามาจากต่างประเทศโดยไม่ต้องเสียภาษี และมีการแก้ไขเพิ่มเติมเป็นระยะ ๆ มาจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้

เมื่อได้เริ่มมีการประกาศใช้กฎหมายการคืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๔ ทริมาจนถึงปัจจุบันนี้นั้น ปรากฏว่าในระหว่างช่วงเวลาดังกล่าว รัฐบาลที่ทำหน้าที่บริหารประเทศในช่วงเวลานั้น ได้ออกกฎหมายที่มีความสัมพันธ์กับการคืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๔ ทริมาอยู่สองครั้งด้วยกัน คือ ครั้งแรกออกมาในลักษณะของพระราชบัญญัติซึ่งได้แก่พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๐๓ กับครั้งที่สองได้แก่ ประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. ๕/๒๕๑๔ เกี่ยวกับการลดอัตราอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิตกล่าวคือ ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้แบ่งประเภทของบัตรส่งเสริมออกเป็นประเภท ก. และประเภท ข. ในแต่ละประเภทได้กำหนดสิทธิและผลประโยชน์ที่ผู้ได้รับบัตรส่งเสริมจะได้รับการยกเว้นในเรื่องภาษีอากรสำหรับเครื่องจักรและวัตถุดิบที่จะนำเข้ามาจากต่างประเทศว่ามีอะไรบ้างเช่น

๑. ผู้ได้รับบัตรส่งเสริมประเภท ก.

จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระภาษีอากรสำหรับการนำเข้า เครื่องจักรและวัตถุดิบทุกชนิดที่คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นชอบแล้วทั้งหมดเป็นระยะเวลา ๕ ปีกล่าวคือ ทั้งเครื่องจักรและวัตถุดิบทุกชนิดที่คณะกรรมการฯ ได้อนุมัติไว้ในบัตรส่งเสริมแล้วไม่ต้องเสียภาษีอากรในขณะนำเข้าแต่อย่างใดทั้งสิ้น (แต่ก็ต้องมีหนังสือกำกับประกันของธนาคารมาวางค้ำประกัน ในขณะนำเข้าด้วย และจะคืนให้เมื่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ตรวจสอบรับรองบัญชีของเครื่องจักร และวัตถุดิบที่นำเข้ามาแล้วถูกต้องเสียก่อน)

๒. ผู้ได้รับบัตรส่งเสริมประเภท ข.

เฉพาะรายการวัตถุดิบ ซึ่งตามเงื่อนไขของบัตรฯ ได้รับการยกเว้นภาษีอากรในขณะนำเข้า ๑ ใน ๓ ของภาษีอากรที่ต้องชำระ ที่เหลือ ๒ ใน ๓ ผู้นำเข้าที่ได้รับการยกเว้นนั้นจะต้องชำระอากรเป็นเงินสด ทั้งนี้เพราะจำภาษีอากรที่ผู้นำเข้าได้ชำระเป็นเงินสด ๒ ใน ๓ นั้น ถ้าหากผู้นำเข้ารายใดมีความประสงค์ที่จะผลิตสินค้า โดยใช้วัตถุดิบที่นำเข้ามาเหล่านั้นออกไปจำหน่ายต่างประเทศเพื่อเป็นการขยายตลาดสินค้าและกำลังการผลิตของตัวเองแล้ว ก็จะสามารถขอคืนเงินอากร ๒ ใน ๓ ได้ตามมาตรา ๑๔ ทริ ในกรณีผู้นำวัตถุดิบเข้ามาผลิตเป็นสินค้าแล้วส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

ในปลายปี ๒๕๑๔ กระทรวงการคลังก็ได้ออกประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. ๕/๒๕๑๔ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีในสมัยนั้นที่มีนโยบายที่จะส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกให้มากยิ่งขึ้น โดยประกาศลดอัตราอากรขาเข้าลงเหลือ ๑ ใน ๑๐ ของอัตราที่กำหนดไว้ในพิธีกัตตราศุลกากรสำหรับของที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในการผลิต หรือประกอบเป็นสินค้าสำหรับส่งออก ทั้งนี้มีเงื่อนไขว่าของที่นำเข้ามาและได้รับการลดอัตราอากรจะต้องใช้ผลิตหรือประกอบเป็นสินค้าส่งออกภายใน ๑๒ เดือน นับจากวันที่ศุลกากรได้ตรวจปล่อยของ เงินอากรที่ได้ลด ๔ ใน ๑๐ ให้วางประกันเป็นเงินสดหรือพันธบัตรรัฐบาลหรือใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคาร กรณีที่ใช้พันธบัตรรัฐบาลหรือใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารจะต้องวางประกันให้คุ้มเงินเพิ่มที่อาจจะต้องเสียในกรณีที่ไม่มีผลผลิตเพื่อการส่งออก ปริมาณของที่นำเข้ามาและใช้ในการผลิตหรือประกอบเป็นสินค้าส่งออกให้ถือตามหลักเกณฑ์การคืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๙ ทวิแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ เพราะฉะนั้นความสัมพันธ์ระหว่างประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. ๕/๒๕๑๔ กับการคืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๙ ทวิ ได้มาเกี่ยวพันกันในตอนที่ว่า ปริมาณของนำเข้าที่ใช้ผลิตหรือประกอบเป็นสินค้าส่งออกให้ถือตามหลักเกณฑ์คืนอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๙ ทวิแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่นำมาใช้นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. ๕/๒๕๑๔ แล้วก็คือการคืนเงินอากรให้ ๗ ใน ๘ ของอากรที่ชำระไว้ในขณะนำเข้า ๑ ใน ๑๐ ตามส่วนของวัตถุดิบที่ส่งออกซึ่งกรมศุลกากรได้อนุมัติให้ใช้เป็นเกณฑ์ในการขอคืนเงินอากร

สำหรับผู้นำเข้าที่ไม่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนจะสามารถขอคืนเงินอากรขาเข้าตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๙ ทวิแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยการชำระอากรขาเข้าเป็นเงินสดเต็มจำนวน และถ้าผู้ชำระอากรได้มีการส่งสินค้าที่ผลิตไปจำหน่ายยังต่างประเทศภายในกำหนดเวลา ๑ ปี และยื่นคำร้องขอคืนเงินอากรภายใน ๖ เดือนก็จะสามารถขอคืนอากรขาเข้าได้ ๗ ใน ๘ ของอากรที่ชำระเอาไว้ตามส่วนที่ส่งออก และเมื่อมาถึงระยะของการใช้ประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. ๕/๒๕๑๔ ผู้นำเข้าที่จะนำวัตถุดิบเข้ามาเพื่อใช้ผลิตและส่งออกเมื่อไม่ได้สิทธิยกเว้นอากรขาเข้าตามบัตรส่งเสริมฯ แล้ว ก็จะสามารถใช้มาตรการลดอัตราอากรขาเข้าตามประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. ๕/๒๕๑๔ ได้ทันที โดยการชำระอากรขาเข้าเพียง ๑ ใน ๑๐ เท่านั้น ส่วนที่เหลือ ๔ ใน ๑๐ ก็ให้ใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารหรือพันธบัตรรัฐบาลหรือจะใช้เงินสดวางประกันไว้ก็ได้ ทั้งนี้สุดแล้วแต่ความพอใจของผู้ขอคืนอากรที่จะเลือกใช้ และเมื่อใช้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วก็ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตลอดจนเงื่อนไขของมาตรการนั้นให้ถูกต้องต่อไป

มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการคืนภาษีอากรแก่ผู้ผลิตสินค้าเพื่อส่งไปจำหน่ายต่างประเทศในปัจจุบัน

มาตรการนี้เป็นมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการที่รัฐบาลได้วางนโยบายและแนวทางปฏิบัติที่จะให้การส่งเสริมและสนับสนุนผู้นำเข้าหรือผู้ผลิตที่จะนำวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ การสนับสนุนของรัฐบาลมุ่งที่จะช่วยให้ผู้ผลิตแข่งขันสู้ราคากับสินค้าประเภทเดียวกันในตลาดต่างประเทศหรือในตลาดโลกได้ เพื่อจะได้นำเงินตราต่างประเทศเข้ามาใช้ใน ประเทศของเรา มาตรการที่รัฐบาลได้กำหนดแนวทางช่วยเหลือมี ๔ ทางดังนี้คือ

๑. มาตรการทางด้านภาษีอากรขาเข้า ได้แก่ การให้คืนภาษีอากรขาเข้า ตามมาตรา ๑๘ ทวิกับการอนุมัติให้ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิตของอนุมัติเพื่อจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า (Bonded Manufacturing Warehouse) ซึ่งก็คือ การให้คืนเงินอากรขาเข้าตามมาตรา ๑๘ ทวินั้นเอง แต่มีข้อแตกต่างกันในเรื่องของภาษีอากรที่ต้องชำระ กล่าวคือผู้นำเข้าหรือผู้ผลิตที่ได้รับอนุมัติให้ขอคืนเงินอากรจากกรมศุลกากรแล้วนั้นจะต้องชำระเงินค่าอากรขาเข้าให้เรียบร้อยก่อน จึงจะนำวัตถุดิบนั้นออกจากเขตอากรขาของศุลกากรไปทำการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกได้ แต่สำหรับคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้านั้น ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิตสามารถนำวัตถุดิบออกไปจากเขตศุลกากรไปทำการผลิตเป็นสินค้าเพื่อส่งออกไปต่างประเทศก่อนได้โดยยังไม่ต้องชำระอากรขาเข้าในขณะนำเข้าตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องนี้มีผู้นำเข้าหรือผู้ผลิตที่ได้รับอนุมัติให้จัดคลังสินค้าทัณฑ์บนจะต้องทำหนังสือทัณฑ์บนโดยมีธนาคารเป็นผู้ค้ำประกันไว้ก่อนแล้ว ในวงเงินจำนวนหนึ่งตามที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดโดยมีกรมศุลกากรเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ

๒. มาตรการทางด้านการชดเชยค่าภาษีอากรแก่ผู้ส่งสินค้าออก มาตรการนี้ได้เริ่มมีขึ้นในปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และมีผลใช้บังคับในเวลาต่อมา เพราะว่ารัฐบาลในสมัยนั้นมีความเห็นว่าสินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศมีต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง สาเหตุเนื่องมาจากภาษีอากรทำให้ผู้ผลิตต้องซื้อวัตถุดิบในราคาแพงกว่าที่ควร รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการที่จะปลดเปลื้องภาระภาษีอากรดังกล่าวเพื่อให้สินค้าที่ผลิตขึ้นในประเทศมีต้นทุนต่ำลง สามารถจะแข่งขันในด้านราคากับสินค้าของประเทศอื่น ๆ ได้ โดยมอบหมายให้กระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ และกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ที่จะจ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากรให้แก่ผู้ส่งสินค้าออกไปจำหน่ายต่างประเทศแล้ว เงินค่าชดเชยภาษีอากรดังกล่าวทางราชการจะออก "บัตรภาษี" ให้แก่ผู้ส่งออกให้ผู้ส่งออกนำไปใช้เครดิตภาษีอากรที่จะต้องเสียต่อไปแทนการจ่ายเป็นเงินสด

๓. มาตรการทางด้านการยกเว้นภาษีอากรขาเข้าแก่ผู้ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน
 มาตรการนี้ได้แก่การที่รัฐได้ออกพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ วัตถุประสงค์ของ
 พระราชบัญญัตินี้ก็เพื่อที่จะเร่งรัดและสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการลงทุนสำหรับอุตสาหกรรม
 การผลิตเพื่อการส่งออกให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะรัฐบาลในขณะนั้นเห็นว่าภาวะการลงทุนจากนัก
 ลงทุนชาวต่างประเทศมีระดับค่อนข้างต่ำ หากมิได้มีการกำหนดมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวกับ
 การให้หลักประกันแก่ผู้ลงทุน โดยเฉพาะนักลงทุนจากต่างประเทศแล้วการที่จะนำเงินตราต่างประเทศ
 จากนักลงทุนชาวต่างประเทศก็จะทรุดต่ำลง อันจะเป็นผลทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจตกต่ำไปด้วยอย่าง
 ไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะ
 อำนวยความสะดวกเกี่ยวกับระเบียบพิธีการต่าง ๆ ที่ยุ่งยากซับซ้อนของหน่วยราชการให้ลดน้อยลง
 โดยมีนโยบายที่จะวางแนวปฏิบัติในการให้บริการแก่นักลงทุน ถ้านักลงทุนรายใดต้องการจะทราบ
 ระเบียบพิธีการและต้องการจะลงทุนตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นในประเทศไทยแล้ว หากมาติดต่อ
 ที่หน่วยงานก็จะสามารถรู้ถึงขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มขอรับบัตรส่งเสริมไปจนกระทั่ง
 ก่อสร้างโรงงานเสร็จเรียบร้อยในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้นโยบายในด้านการให้บริการที่รวดเร็ว
 แล้ว พระราชบัญญัตินี้ยังได้ให้ความสำคัญแก่นักลงทุนที่จะได้รับความคุ้มครองเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ
 ที่อาจจะเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านภาษีอากรหรือปัญหาอื่นใด โดยได้ให้อำนาจแก่ประธานคณะกรรมการ
 ส่งเสริมการลงทุนเป็นผู้พิจารณาสั่งการให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นให้
 ความช่วยเหลือหรือให้ความเป็นธรรมแก่นักลงทุนที่ประสบปัญหาอย่างรวดเร็ว หน่วยงานที่รับผิดชอบ
 ตามพระราชบัญญัตินี้ได้แก่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นก็เพื่อจะช่วยให้ทราบถึงมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้มีไว้เพื่อที่จะ
 ช่วยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้นำเข้าหรือผู้ผลิตที่ประสงค์จะนำวัตถุดิบจากต่างประเทศ
 เข้ามาเพื่อผลิตหรือประกอบเป็นสินค้าส่งไปจำหน่ายต่างประเทศนั้น ผู้ผลิตสินค้านี้มีหน้าที่ที่จะพิจารณา
 ว่าจะเลือกใช้มาตรการใดที่รัฐบาลได้เสนอให้แก่กิจการของตน และจะต้องไม่ลืมว่าในมาตรการ
 ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ต่างก็มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะเอื้ออำนวยผลประโยชน์ให้แก่ผู้ผลิต ซึ่งถ้าผู้ที่เป็น
 เจ้าของกิจการหรือผู้ที่มีหน้าที่ในการบริหารกิจการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการผลิต เพื่อส่งออกโดยเฉพาะ
 ได้ให้ความสนใจในเรื่องนี้แล้วก็จะสามารถลดต้นทุนการผลิตสินค้าในส่วนที่เกี่ยวกับวัตถุดิบที่นำเข้ามา
 จากต่างประเทศได้เกือบทั้งหมดอย่างแน่นอน

ประวัติความเป็นมาของการส่งเสริมการลงทุน

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment) ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือที่เรียกกันว่า B.O.I. (Board Of Investment) ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๒ เพื่อส่งเสริมการลงทุนทุกประเภทที่มีการส่งออกเป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจและแรงงานของประเทศ ได้มีการตั้งวัตถุประสงค์เพื่อที่จะใช้ยึดเป็นหลักในอันที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ดังจะมีรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ให้มีการสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดีขึ้น โดยรัฐบาลกำหนดให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือและร่วมมือ
๒. รัฐบาลมีการส่งเสริมให้นักลงทุนจากต่างประเทมาลงทุนในประเทศไทย เพื่อช่วยให้คนไทยมีงานทำ และเป็นการคุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทย
๓. มีการให้สิทธิและประโยชน์พิเศษเพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิต เช่น ให้มีการชดเชยค่าภาษีอากร เป็นต้น
๔. รัฐบาลจะช่วยเหลือโดยการติดตามผลงานอย่างใกล้ชิดทั้งในระยะและภายหลังระยะที่ได้รับสิทธิประโยชน์เป็นการช่วยเหลือให้มีการขยายตัวไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในระยะเริ่มแรก พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนขึ้นในประเทศไทยนั้น โลกกำลังหวั่นไหวด้วยปัญหาทางการเมืองระหว่างประเทศเสรีกับประเทศคอมมิวนิสต์ ทำให้ผู้จะมาลงทุนในประเทศไทยเกิดความลังเล เนื่องจากทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยนั้นอยู่ใกล้กับประเทศจีนคอมมิวนิสต์ มีการรัฐประหารล้มรัฐบาลกันหลายครั้ง ย่อมทำให้เกิดความแคลงใจของชาวต่างประเทศที่จะมาลงทุน ในระยะเวลานั้นจึงมีการติดต่อเฉพาะชาวจีนในประเทศไทยกับพ่อค้าฮ่องกงเท่านั้น ซึ่งมีสาเหตุพอสรุปได้ดังนี้คือ

๑. สภาพตลาดในประเทศไทยเล็ก ไม่เหมาะที่จะลงทุนทำอุตสาหกรรม
๒. การลงทุนในระยะแรกจึงเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก เนื่องจากผู้ลงทุนไม่กล้าเสี่ยงในการลงทุนขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เวลาคืนทุนไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี
๓. ผู้ลงทุนไม่เชื่อในเสถียรภาพของรัฐบาลในสมัยนั้น เนื่องจากมีรัฐประหารกันเรื่อย ๆ
๔. ขาดแคลนแรงงานช่างฝีมือ

ระยะต่อมาประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๘ มีการปรับปรุงงานของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ให้ดีขึ้น โดยเริ่มมีการพิจารณาด้านวิชาการส่งเสริมแก่อุตสาหกรรม เช่น มีการวิเคราะห์ตลาด วิเคราะห์ต้นทุนการผลิต วิเคราะห์ราคาและวิเคราะห์เศรษฐกิจว่าสามารถดำเนินกิจการไปได้ จะสามารถต่อสู้กับระบบการแข่งขันโดยเสรีได้ หลังจากปรับปรุงงานของคณะกรรมการแล้วก็มีการกำหนดนโยบายที่จะส่งเสริมอุตสาหกรรมขึ้นอีกหลายประเภท เช่น อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น

ระยะตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ ถึงปัจจุบัน หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลโดยการต่อสู้ของนิสิต นักศึกษาและประชาชนเมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา จึงได้มีผู้ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน ลดลง ทำให้เศรษฐกิจในอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีการขยายตัวในอัตราที่ต่ำลงด้วย

สาเหตุที่ทำให้อุตสาหกรรมในระยะหลังนี้มีการลงทุนน้อยลง มีสาเหตุมาจาก

๑. สถานการณ์รอบประเทศไทยไม่แน่นอน เนื่องจากความผันแปรทางการเมือง การพ่ายแพ้สงครามของลาว เวียดนามใต้และเขมร ตลอดจนการถอนทหารอเมริกันจากดินแดนแถบนี้ เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความไม่แน่นอนในสถานการณ์รอบประเทศ จึงทำให้ผู้ลงทุนเกิดความลังเล เพราะเกรงว่าประเทศไทยจะเป็นเหมือนอย่างประเทศใกล้เคียง
๒. สถานการณ์ภายในประเทศ เกิดมีการเดินขบวนขับไล่ฐานทัพอเมริกา การนัดหยุดงานของลูกจ้างและกรรมกร สาเหตุมาจากค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น การผลิตขงักงัน เจ้าของโรงงานต้องเสียเวลาในการเจรจาทอรองกับคนงานและทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
๓. ภาวะเศรษฐกิจทั่วโลกซงักงัน เนื่องจากสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นตลาดใหญ่ของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเกิดปัญหาว่างงาน รัฐต้องช่วยอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยมีการตั้งกำแพงภาษีขึ้น หรือมีการกำหนดโควตาการนำเข้าของสินค้าจากประเทศต่าง ๆ ทำให้สินค้าของไทยไม่อาจเข้าไปขายในสหรัฐอเมริกาได้ โดยเฉพาะเสื้อผ้าสำเร็จรูปและสิ่งทออื่น ๆ ทำให้กระทบกระเทือนถึงอุตสาหกรรมภายในประเทศไทยอีกด้วย

จากมูลเหตุดังกล่าวทำให้การขยายโรงงานและการจัดตั้งโรงงานใหม่น้อยลง รัฐบาล จึงต้องออกมาตรการงดให้การส่งเสริมการลงทุนในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และรัฐบาลต้องประกาศให้ ผู้ที่ลงทุนอยู่แล้วทราบถึงภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ตลอดจนหาวิธีการแก้ไข เพราะว่า มีอุตสาหกรรมหลายประเภท รวมทั้งอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปบางแห่งที่ได้รับการส่งเสริม และต้องล้มเลิกและขาดทุนไป เนื่องจากรัฐบาลขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ ปล่อยให้เปิดโรงงาน ประเภทเดียวกันมากมาย จึงเกิดการแข่งขันกับเองจนไม่สามารถหาตลาดเพื่อระบายสินค้าออกไปได้ ต้องขาดทุนในที่สุด

ในปัจจุบันคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้จัดตั้งหน่วยที่ปรึกษาสำหรับให้คำแนะนำต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป เพื่อการส่งออก เพื่อให้ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกได้รับข่าวสารและ ความสะดวกสบายมากที่สุด ดังนั้นการพิจารณาในเรื่องการส่งเสริมการลงทุน ควรพิจารณาทั้งเศรษฐกิจ ภายในประเทศและนอกประเทศด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับผลผลิตที่เพิ่มขึ้นอีกทั้งคณะกรรมการฯ ควร ชี้แจงเพื่อให้ผู้ลงทุนเข้าใจถึงเหตุผลในการส่งเสริมและสามารถมองเห็น เหตุการณ์ที่ควรลงทุนไว้ด้วย เพราะว่าถ้าไม่เข้าใจพอแล้วจะเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต

พระราชบัญญัติการส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐

ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้ให้หลักประกันการคุ้มครองและสิทธิ ประโยชน์แก่ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อการส่งออก โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ คือ

การให้หลักประกัน

๑. รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ที่ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ (มาตรา ๔๓)
๒. รัฐจะไม่ประกอบกิจการใหม่ขึ้นมาแข่งขัน (มาตรา ๔๔)
๓. รัฐจะไม่ผูกขาดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันกับของผู้ที่ได้รับการส่งเสริม (มาตรา ๔๕)
๔. รัฐจะไม่ควบคุมราคาผลิตภัณฑ์ของผู้ที่ได้รับการส่งเสริม (มาตรา ๔๖)
๕. รัฐจะอนุญาตให้ส่งออกเสมอไป (มาตรา ๔๗)
๖. รัฐจะไม่อนุญาตให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจนำผลิตภัณฑ์ ชนิดเดียวกับที่ได้รับการส่งเสริมเข้ามาโดยได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้า (มาตรา ๔๘)

มาตรการคุ้มครอง (พิจารณาตามความเหมาะสม)

๑. การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขาเข้า ผลิตรถยนต์ชนิดเดียวกับที่ผลิตได้ในประเทศแต่ไม่เกิน ๕๐% ของราคารวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งโดยใช้บังคับไม่เกินคราวละ ๑ ปี (มาตรา ๔๙)
๒. ห้ามการนำเข้าผลิตรถยนต์ชนิดเดียวกับที่ผลิตได้ในประเทศ (มาตรา ๕๐)
๓. ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งให้ช่วยเหลือ หรือแก้ไขวิธีการจัดเก็บภาษีอากรที่เป็นอุปสรรคต่อกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุน (มาตรา ๕๑, ๕๒)

การอนุญาต

๑. อนุญาตให้ นำคนต่างด้าวเข้ามาเพื่อศึกษาลู่ทางการลงทุน (มาตรา ๒๔)
๒. อนุญาตให้นำช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการเข้ามาทำงานในกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน (มาตรา ๒๕, ๒๖)
๓. อนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน (มาตรา ๒๗)
๔. อนุญาตให้นำเข้าหรือส่งออกซึ่งเงินตราต่างประเทศ (มาตรา ๓๗)

สิทธิและประโยชน์ด้านภาษี

๑. อาจได้รับการงดหรือลดหย่อน ภาษีขาเข้าและภาษีการค้าร้อยละ ๕๐ สำหรับเครื่องจักรที่นำเข้ามา (มาตรา ๒๘, ๒๙)
๒. อาจได้รับการลดหย่อนภาษีขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นไม่เกินร้อยละ ๙๐ มีกำหนดเวลาคราวละ ๑ ปี (มาตรา ๓๐)
๓. อาจได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา ๓-๕ ปี และอนุญาตให้นำผลขาดทุนไปหักออกจากกำไรสุทธิภายหลังระยะเวลาที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้มีกำหนดเวลาไม่เกิน ๕ ปี (มาตรา ๓๑, ๓๒)
๔. ด้รับยกเว้นไม่ต้องนำค่ากักตุน ลิขสิทธิ์ หรือค่าสิทธิอย่างอื่นไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้เป็นเวลา ๕ ปี (มาตรา ๓๓)
๕. ด้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ด้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (มาตรา ๓๔)

สิทธิและประโยชน์เพิ่มเติม

๑. กิจการในเขตส่งเสริมการลงทุน

- ๑.๑ อาจได้รับการลดภาษีการค้าสำหรับการขายผลิตภัณฑ์ไม่เกิน ๕๐% เป็นเวลาไม่เกิน ๕ ปี (มาตรา ๓๕/๑)
- ๑.๒ อาจได้รับการลดภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา ๕๐% เป็นเวลา ๕ ปีนับจากรันที่พ้นกำหนดเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้ตามปกติ หรือนับจากรันที่มีรายได้ (มาตรา ๓๕-๒)
- ๑.๓ ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ไฟฟ้า ประปา เป็นสองเท่าของเงินที่ใช้ในการประกอบกิจการ (มาตรา ๓๕/๓)
- ๑.๔ อนุญาตให้หักเงินลงทุนในการติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกได้ไม่เกิน ๒๕% โดยหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปี ภายในระยะเวลา ๑๐ ปีนับแต่วันที่มีรายได้ (มาตรา ๓๕/๔)

๒. การส่งออก

- ๒.๑ ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าสำหรับการนำเข้าวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น (มาตรา ๓๖/๑)
- ๒.๒ ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าและภาษีการค้าที่นำเข้าเข้ามาเพื่อส่งกลับออกไป (มาตรา ๓๖/๒)
- ๒.๓ ได้รับยกเว้นอากรขาออกและภาษีการค้า (มาตรา ๓๖/๓)
- ๒.๔ ได้รับอนุญาตให้หักเงินได้พึงประเมินในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ๕% ของรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจากการส่งออก โดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่ง (มาตรา ๓๖/๔)

ที่มา : คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน